

Poruchy sluchu a APA

PhDr. Klára Daďová, Ph.D.

Katedra ZTV/TVL

FTVS UK

Úvodní otázky

- ▶ Jaké látky se v současné době považují za „ototoxické“?
- ▶ Jak může dojít k získané poruše sluchu a rovnováhy?
- ▶ Kdo a kdy založil Mezinárodní výbor sportu neslyšících (tehdy CISS)?
- ▶ Jak byly označovány první hry neslyšících a v jakých disciplínách se soutěžilo?
- ▶ Které sporty provozuje Český svaz neslyšících sportovců?
- ▶ Jak byste „odznakovali“ sportovci, že má provést rozcvičení a co se bude na hodině dělat?
- ▶ Jaká může být výhoda a nevýhoda pobytu na internátu pro účast ve sportu sluchově postižených?

Co je třeba vědět o poruše sluchu?

- Výskyt
- Příčiny
- Rozdělení
 - Stupeň ztráty
 - Doba vzniku
 - Vývoj řeči
 - Příčina
- Kompenzační pomůcky
- Komunikace a způsoby vzdělávání
- Motorický vývoj a schopnosti

Obr: www.vudpap-projekt.sk

Klasifikace sluchových vad

Velikost ztráty sluchu podle WHO	Název kategorie ztráty sluchu	Název kategorie podle vyhl. MPSV 284/1995
0–25 dB	normální sluch	
26–40 dB	lehká nedoslýchavost	lehká nedoslýchavost (již od 20 dB)
41–55 dB	střední nedoslýchavost	středně těžká nedoslýchavost
56–70 dB	středně těžké poškození sluchu	těžká nedoslýchavost
71–90 dB	těžké poškození sluchu	praktická hluchota
více než 90 dB, ale body v audiogramu i nad 1 kHz	velmi závažné poškození sluchu	úplná hluchota
v audiogramu nejsou žádné body nad 1 kHz	neslyšící	úplná hluchota

Ohluchlost

- ▶ můžeme zařadit k termínu hluchota, jedinec neslyší
- ▶ jeho možnosti komunikovat jsou jiné než u člověka, který se narodil s těžkým sluchovým postižením
- ▶ ohluchlost vznikla postlingválně, tedy po dokončení základního vývoje řeči
- ▶ řeč u ohluchlého člověka je v jisté míře zachována, důležité je však naučit se a stále procvičovat odezírání, zvyšovat slovní kompetenci a rovněž navštěvovat logopeda – bez korekce mluvené řeči může dojít postupně k nedostatečné výslovnosti

Faktory komunikace

- ▶ závažnost postižení sluchu
- ▶ sociokulturní prostředí
- ▶ inteligence
- ▶ vzdělání
- ▶ další osobnostní předpoklady (aktivita, schopnosti a dovednosti, vůle, píle atd.)

Komunikační systémy neslyšících a hluchoslepých osob vycházející z českého jazyka

znakovaná čeština, prstová abeceda, vizualizace mluvené češtiny, písemný záznam mluvené řeči, Lormova abeceda, daktylografika, Braillovo písmo s využitím taktilní formy, taktilní odezírání a vibrační metoda Tadoma

APA

- ▶ Psychomotorický vývoj
- ▶ Možné problémy spojené s poruchou sluchu
- ▶ Tělesná výchova, celostátní sportovní hry sluchově postiženého žactva
- ▶ Kontraindikace
- ▶ Kompenzační pomůcky při PA
- ▶ Sport
 - ▶ Rekreační
 - ▶ Soutěžní
 - ▶ Vrcholový
 - ▶ Klasifikace
 - ▶ Osobnosti

Obr: Petra Kurkova [ResearchGate](#)

PA u neslyšících

▶ PROSTŘEDÍ

- ▶ tiché, žádné zvuky v pozadí
- ▶ dobré osvětlení

▶ KONTRAINDIKACE

- ▶ individuální, ale většinou žádná omezení, špunty do uší při vodních aktivitách, někdy chladné počasí (bolesti uší), pozor na bezpečnost (rovnováha ?), potápění, otřesy a rychlé pohyby hlavy, překrvení hlavy polohou těla

▶ KOMUNIKACE

- ▶ jaký je preferovaný způsob komunikace?, co klient slyší?, krátké instrukce, viditelné rty pro odezírání, prázdná ústa, světlo, pomůcky pro demonstraci

TRÉNINK (?)

rovnováha nebo hrubá motorika?
tělesné schéma
rytmika
relaxace
(soustředění na komunikaci)

Deaflympics

- ▶ ICSD (www.deaflympics.com)
- ▶ Český svaz neslyšících sportovců
- ▶ Evropská sportovní organizace neslyšících (European Deaf Sport Organization – EDSO)
- ▶ **Kde budou nadcházející zimní hry?**
- ▶ žádné adaptace pravidel, strategií, schopností, kromě komunikace (startovní signály, komunikace rozhodčích atd....)
- ▶ sportovci NEJSOU KLASIFIKOVÁNI dle míry postižení
- ▶ minimální handicap pro vstup do soutěží je ztráta 55 dB a více na lepším uchu (3-tónová frekvence 500, 1,000 a 2,000 Hertz)
- ▶ sluchadla a externí části kochleáru nejsou povolena během soutěží

Letní deaflympics

Tři, dva, jedna start!

Atletika

- ▶ Startér stojí asi 15 m před závodníky po jejich levé ruce tak, aby byl od první dráhy dostatečně vzdálen. Start je prováděn startovací pistolí a ruka s pistolí provádí ještě pohyb (z upažení poníž před tělo a následně s výstřelem do upažení poníž zpět).

Plavání

- ▶ Start se provádí na vizuální signál – praporek /světlo – synchronně s akustickým slovním signálem dle pravidel plavání

The locally-designed SwimSight device (foreground, attached to cords) switches from orange to green to signal the start of a race as a visual alert for hearing-impaired swimmers.

Zdroj obr.:
<https://www.straitstimes.com/sport/sight-based-starting-system-a-green-signal-for-deaf-swimmers>

- ▶ Sportovec nese plnou zodpovědnost za to, že během závodů nebude používat žádnou protetiku na zlepšení sluchu.
- ▶ Nesmíji mít již v okamžiku, kdy vstupují na závodní plochu, tedy i při rozsvícení.
- ▶ Jestliže se u sportovce během závodů zjistí, že má nasazená sluchadla či KI, okamžitě se to hlásí technickému řediteli sportu a členům protestní komise.
- ▶ Proti nošení sluchadel a KI mohou podávat protesty jen akreditovaní vedoucí výprav a trenéři. V těchto případech, mohou vedoucí a trenéři požádat rozhodčího o přerušení soutěže.

International Committee of Sports for the Deaf

Recognized by the International Olympic Committee

OFFICIAL AUDIOGRAM DATA SHEET

***Required Fields**

***Name:** _____
 Family Name (Last Name) Given Name (First Name) Other Names (Middle Name)

***Date of Birth:** _____ ***Gender:** Male Female ***Nation:** _____
 (day / month / year)

***Sport:** _____ ***Event:** _____

Below is complete by audiologist only

***Audiometer:** _____ ***Examiner Name:** _____

***Calibration:** ANSI 1969 ISO 1964 ***Date of Examination:** _____
 Other: _____ (day / month / year)

***AIR CONDUCTION & *BONE CONDUCTION**
 FREQUENCY in hertz (Hz)

	125	250	500	1000	2000	4000	8000
HEARING THRESHOLD LEVEL in decibels (dB)							
10							
20							
30							
40							
50							
60							
70							
80							
90							
100							
110							
120							

***IMPEDANCE TYMPANOMETRY**

Ear	Canal Vol.	Peak Comp.	Gradient	Pres. Peak
RIGHT				
LEFT				

***REFLEXOMETRY**
 Side Equals Probe Ear

Ear	Stim	500	1000	2000	4000
RIGHT	Ipsi				
	Contra				
LEFT	Ipsi				
	Contra				

PURE TONE AVERAGE
 (500-1000-2000 Hz)

Ear	Air	Bone
RIGHT		
LEFT		

KEY TO SYMBOLS

Ear	Air	Air-masked	Bone	Bone-masked
RIGHT (red)	O	△	<	
LEFT (blue)	X	□	>	
		No Response	NR	

TYPE OF HEARING LOSS
 (Check one for each ear with an "X")

Ear	Sensor-neural	Conductive	Mixed	Cochlear Implant
RIGHT				
LEFT				

ICSD HOME OFFICE USE ONLY
 ID: _____
 Data Entered By: _____
 ICSD Audiologist: _____

COMMENTS: _____
 (In English)

This form must be completed three (3) months before the event.

Send this audiogram form to your National Deaf Sports Federation for review.

Zajímavosti na závěr

- ▶ <https://www.yogalifehappyliife.cz/projekt-joga-pro-neslysici/>
- ▶ <http://orbipontes.cz/event/zdravotni-cviceni-pro-neslysici/>
- ▶ <http://ruce.cz/clanky/842-tanecni-kurzy-pro-neslysici#>
- ▶ <http://ruce.cz/clanky/34-vnimani-hudby>
- ▶ <https://www.flowee.cz/civilizace/82-archiv-2017/esprit/kultura-a-umeni/1595-hudba-pro-neslysici>